

PRESSMEDDELANDE nr 147/25

Luxemburg den 25 november 2025

Domstolens dom i mål C-713/23 | Wojewoda Mazowiecki

Unionsmedborgarskap: En medlemsstat är skyldig att erkänna äktenskap som ingåtts lagligen mellan två unionsmedborgare av samma kön i en annan medlemsstat, där de har utövat sin rätt att fritt röra sig och uppehålla sig

Två polska medborgare har gift sig i Tyskland och ansökt om att deras vigselbevis ska föras in i det polska civilståndsregistret så att deras äktenskap erkänns i Polen. De polska myndigheterna har avslagit deras ansökan med motiveringen att polsk rätt inte tillåter äktenskap mellan personer av samma kön. EU-domstolen konstaterar, efter att ha tillfrågats om detta av polsk domstol, att det strider mot unionsrätten att vägra erkänna ett äktenskap mellan två unionsmedborgare som ingåtts lagligen i en annan medlemsstat, där de utövat sin rätt att fritt röra sig och uppehålla sig. Denna vägran innebär nämligen en inskränkning av den fria rörligheten, och även av respekten för privatliv och familjeliv. För att de rättigheter som följer av unionsrätten ska kunna utövas är medlemsstaterna således skyldiga att erkänna det civilstånd som lagligen förvärvats i en annan medlemsstat. Domstolen betonar dock att denna skyldighet inte innebär att samkönade äktenskap måste införas i den nationella rättsordningen. Medlemsstaterna har dessutom ett visst handlingsutrymme när de väljer hur ett sådant äktenskap ska erkännas. När en medlemsstat väljer att föreskriva ett enda sätt för erkännande av äktenskap som ingåtts i en annan medlemsstat, såsom registrering av vigselbeviset i civilståndsregistret, är den emellertid skyldig att tillämpa samma förfarande även på äktenskap mellan personer av samma kön.

År 2018 gifte sig två polska medborgare i Berlin. De var bosatta i Tyskland och den ene av dem har även tyskt medborgarskap. De ville flytta till Polen och leva där som äkta makar varför de ansökte om att det tyska vigselbeviset skulle registreras i det polska civilståndsregistret genom transkribering¹ för att deras äktenskap skulle erkännas i Polen. Denna ansökan avslogs med motiveringen att äktenskap mellan personer av samma kön inte tillåts enligt polsk rätt. Transkribering av vigselbeviset skulle därför strida mot grundläggande principer i den polska rättsordningen.

Makarna har överklagat detta avslag. Polens högsta förvaltningsdomstol, som ska pröva målet, har vänt sig till EU-domstolen. Högsta förvaltningsdomstolen har frågat om den nationella lagstiftning enligt vilken det varken är möjligt att erkänna samkönade äktenskap som ingåtts i en annan medlemsstat eller att för detta ändamål föra in vigselbevis i civilståndsregistret är förenlig med unionsrätten.²

Reglerna om äktenskap faller inom medlemsstaternas behörighet. Domstolen erinrar emellertid om att medlemsstaterna är skyldiga att respektera unionsrätten när de utövar denna behörighet. I egenskap av unionsmedborgare har de berörda makarna såväl rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorium som rätt att leva ett normalt familjeliv när de utövar denna frihet samt när de återvänder till sin ursprungsmedlemsstat. **När de bygger upp ett familjeliv i en mottagande medlemsstat, till exempel genom äktenskap, måste de i synnerhet kunna vara säkra på att de kan fortsätta leva så när de återvänder till sin ursprungsstat.**

Vägran att erkänna äktenskap som ingåtts lagligen mellan två unionsmedborgare av samma kön i en annan medlemsstat där de utövat sin rätt att fritt röra sig och uppehålla sig kan medföra allvarliga olägenheter av administrativ, yrkesmässig eller privat natur, vilka kan innebära att makarna tvingas leva som ogifta i deras ursprungsmedlemsstat.

EU-domstolen konstaterar därför att en sådan vägran strider mot unionsrätten. Denna vägran inskränker inte bara den fria rörligheten, utan också den grundläggande rätten till respekt för privatliv och familjeliv.³

Enligt domstolen innebär **skyldigheten att erkänna sådana äktenskap** varken någon kränkning av den nationella identiteten eller något hot mot grunderna för rättsordningen (*ordre public*) i makarnas ursprungsmedlemsstat. Denna skyldighet **innebär nämligen inte att ursprungsmedlemsstaten i sin nationella rättsordning måste föreskriva att två personer av samma kön ska kunna ingå äktenskap.**

Dessutom har medlemsstaterna ett visst handlingsutrymme för att välja hur ett sådant äktenskap ska erkännas. Transkribering av ett utländskt vigselbevis utgör nämligen endast ett sätt av flera tänkbara. Domstolen betonar dock att detta sätt inte får göra ett sådant erkännande omöjligt eller orimligt svårt. Det får inte heller innebära att samkönade par diskrimineras på grund av sin sexuella läggning, vilket är fallet när det i nationell lagstiftning inte föreskrivs något sätt för erkännande av dessa par som är likvärdigt med det som gäller par av motsatt kön.

Eftersom registrering genom **transkribering är det enda sätt som föreskrivs i polsk rätt** för att äktenskap som ingåtts i en annan medlemsstat ska kunna erkännas av myndigheterna i Polen, är denna medlemsstat skyldig att tillämpa detta förfarande utan åtskillnad såväl på äktenskap mellan personer av samma kön som på äktenskap mellan personer av motsatt kön.

PÅPEKANDE: Begäran om förhandsavgörande gör det möjligt för domstolarna i medlemsstaterna att, i ett mål som pågår vid dem, vända sig till EU-domstolen med frågor om tolkningen av unionsrätten eller om giltigheten av en unionsrättsakt. Domstolen avgör inte målet vid den nationella domstolen. Det är den nationella domstolen som ska avgöra målet i enlighet med EU-domstolens avgörande. Detta avgörande är på samma sätt bindande för de övriga nationella domstolar där en liknande fråga uppkommer.

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för domstolen.

[Domen i fulltext och eventuellt en resumé av domen](#) publiceras på webbplatsen CURIA dagen för avkunnandet.

Kontaktperson för press: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793.

Bilder från uppläsningen av domen finns tillgängliga på "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106.

Håll dig uppdaterad!

¹ Transkribering av en utländsk civilståndshandling består i en trogen och ordagrann återgivning av dess innehåll i det polska civilståndsregistret. Transkribering ger upphov till en polsk civilståndshandling, som är fristående från den ursprungliga handlingen och vars bevisvärde motsvarar civilståndshandlingar som upprättats i Polen.

² Artiklarna 20 och 21.1 FEUF, jämförda med artiklarna 7 och 21.1 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.

³ Denna rättighet stadfästs i artikel 7 i stadgan om de grundläggande rättigheterna och har samma innebörd och räckvidd som den rättighet som garanteras i artikel 8 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna. I detta avseende hänvisar domstolen särskilt till domen av den 12 december 2023 i målet Przybyszewska m.fl. mot Polen, där Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna fann att Polen hade underlåtit att uppfylla sin positiva skyldighet att inrätta en rättslig ram som gör det möjligt att erkänna och skydda samkönade par.